

Vores Europa

III. Akut behov for et bedre arbejdsmiljø i Europa

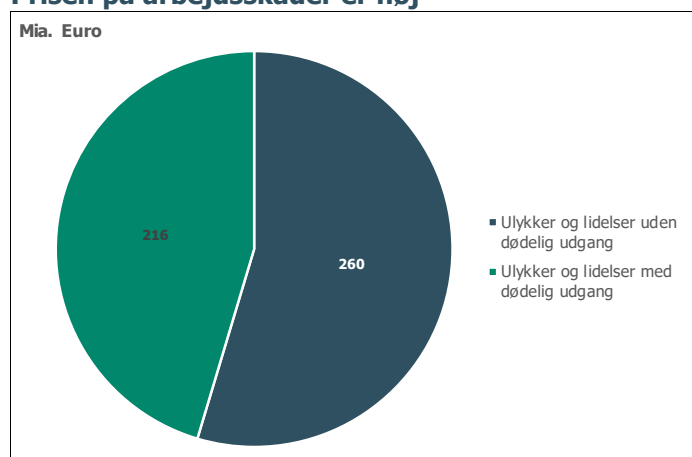
Allerede i slutningen af 80'erne og starten af 90'erne vedtog EU en række minimumsdirektiver om arbejdsmiljø med rammedirektivet "om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet" som bærende element. Siden er der imidlertid ikke sket meget med arbejdsmiljøreguleringen i EU.

Der er fortsat problemer med at forebygge kendte arbejdsmiljøproblemer på mange arbejdspladser i EU. Samtidig betyder globaliseringen og nye måder at arbejde på nye udfordringer for arbejdsmiljøet – ikke mindst det psykiske arbejdsmiljø. Derudover skal EU's arbejdstagere blive længere på arbejdsmarkedet. Tilsammen sætter dette store krav til en mere forebyggende arbejdsmiljøindsats.

Dårligt arbejdsmiljø fører til for mange arbejdsulykker og arbejdsbetingede lidelser

- 7,4 pct. af EU's borgere led af en eller flere arbejdsrelaterede sundhedsproblemer i 2013.
- I EU var der i 2013 ca. 3,1 mio. alvorlige arbejdsulykker med mindst fire dages fravær og 3.674 dødsulykker.
- I 2012 blev over 120.000 arbejdstagere i EU diagnosticeret med arbejdsbetinget kræft, og 80.000 døde samme år af det. Dette gør arbejdsbetinget kræft til den største dødsårsag i arbejdsmiljøet.
- Halvdelen af alle europæiske ansatte oplever, at stress er almindeligt forekommende på deres arbejdsplads. Og stress er skyld i næsten halvdelen af mistede arbejdsdage, især pga. langvarigt fravær.
- 60 pct. af alle arbejdsrelaterede sygdomme skyldes ergonomiske risici. Samtidig er ergonomiske risici den væsentligste årsag til udstødning fra arbejdsmarkedet.

Prisen på arbejdsskader er høj

Kilde: <https://visualisation.osha.europa.eu/osh-costs#!/>
 Anm.: Årlige udgifter til arbejdsulykker og arbejdsbetingede lidelser i EU.

Udgifterne til dårligt arbejdsmiljø er voldsomme: Arbejdsulykker og arbejdsbetingede lidelser i EU er samlet set estimeret til at koste 476 mia. Euro om året.

Ikke alle lande i Europa er lige gode til at håndhæve reglerne eller føre de nødvendige tilsyn med arbejdsmiljøet ude på arbejdspladserne.

Der er meget stor forskel på antallet og kvaliteten af tilsynsbesøg i de enkelte lande. Og der er pro-

blemer med grænseoverskridende problematikker, som når fx social dumping handler om unfair konkurrence på arbejdsmiljøforhold.

Dansk fagbevægelse mener

Dansk fagbevægelse mener, at der er behov for en langt mere ambitiøs indsats for at forbedre arbejdsmiljøet i Europa. Stress, fysisk og psykisk nedslidning og arbejdsrelateret kræft skal høre fortiden til. Ud over konsekvenser for ansatte og deres familier, betyder et dårligt arbejdsmiljø høje udgifter for samfundet og øgede udgifter for virksomhederne.

I Europa skal det ikke være muligt at konkurrere på bekostning af arbejdsmiljøet. Et sundt arbejdsmiljø er centralt for arbejdstagere, men også for virksomheder, der også drager fordel af langsigtede investeringer i et godt arbejdsmiljø.

Anbefalinger

Dansk fagbevægelse anbefaler følgende initiativer:

- Parlamentet arbejder for et særdirektiv om psykosocialt arbejdsmiljø. Der er i dag ingen regulering, som præciserer kravene til tilstrækkelig forebyggelse af psykiske arbejdsskader, psykisk nedslidning og stress. Den nuværende indsats med fokus på guidelines om "good practice" for virksomhederne er langt fra tilstrækkelig.
- Parlamentet arbejder for en bedre regulering af ergonomisk arbejdsmiljø (muskul- og skeletbesvær). Reglerne skal omfatte alt arbejde og alle funktioner, som fx tunge løft og dårlige arbejdsstillinger, der kan forårsage skader på bevægeapparatet. Det eksisterende skærmdirektiv er forældet, idet det bl.a. ikke medtager tablets og smartphones.
- Parlamentet fortsætter arbejdet med at fastsætte grænseværdier for kræftfremkaldende stoffer, så vi når Kommissionens mål med 50 nye stoffer på listen med grænseværdier inden 2020. Der skal også sikres en bedre beskyttelse af arbejdstagere fra reproduktions-skadende stoffer ved at udvide kræftdirektivet til at omfatte disse stoffer.
- Kommissionen øger fokus på bedre håndhævelse af arbejdsmiljøreglerne i medlemslandene. Der er behov for tydelige kriterier for kravene til myndighedsindsatsen, som Kommissionen herefter kan anvende til at gribe ind, når et medlemsland ikke reelt fører tilsyn med arbejdsmiljøet.
- EU's rammedirektiv om arbejdsmiljø bør dække selvstændige. I takt med det stigende antal af selvstændige i EU er der behov for at sikre, at de også er dækket af arbejdsmiljøreglerne. Kommissionen bør opfordre medlemslandene til at inkludere selvstændige i deres nationale arbejdsmiljølovgivninger, hvilket ca. halvdelen har gjort i et større eller mindre omfang. Der er imidlertid intet til hinder for at lade selvstændige være dækket af EU's arbejdsmiljøregler, og derved sikre en ens retstilling for selvstændige på tværs af landene.